

על אבות לילדים

”על אבות לילדים” – אגדות חז”ל בלבוש קל. כתבה: רבקה אליצור. צייר ועיצב: גיורא. הוצאת המחלקה לחינוך ותרבות תורניים של ההסתדרות הציונית העולמית.

בתקופה שבה אנו חיים, אחרי כל שהתרחש בחודשים האחרונים, מתעוררות ועולות שוב שאלות, שעמדו במרכז התעניינותנו בשנים הראשונות לקיום המדינה ועם גלי העלייה הגדולה שהציפו אז את ארצנו – התודעה היהודית. שוב אנו עסוקים ב”ברק בית” החינוכי. אנו מתלבטים בשאלות ללא ספור: האם אנו מחדירים בחניכינו למן הגיל הרך במידה במספקת ומשביעת רצון את התחושה, שיהודים אנו, בני תרבות יהודית וקשורים למסורת ישראל? כידוע הושמע ונכתב על ידי קציני התרבות והחינוך, שהיו עם החיילים בחזיתות, שהצמאון לדעת יותר ויותר על מקורותינו התעורר אצל האנשים מיד אחרי הקרבות ואף בעיצומם. אנו עדים להתעניינות ולהתעוררות הולכות וגוברות, לחיפוש תשובות לשאלות ולהתלבטויות בחוגים נרחבים. הפתיחות גם מורגשת בין תלמידי בתי-המדרש למורים המתקנים עצמם להיות מחנכים בישראל. על כן אנו מקבלים בסיפוק כל ספר, שתוכנו מבוסס על עברנו. אחד מהם, שהופיע לפני כשנתיים, הוא ”על אבות לילדים”, אגדות חז”ל בלבוש קל, שבו מביאה רבקה אליצור אגדות ידועות ופחות ידועות על אבותינו. כל אגדה כתובה בשפה קלה וברורה, בצורה דרמטית ומותחת ונאמנה למקור. 94 האגדות בספר שלפנינו ידברו אל לב הילדים ויעשירו גם את ידיעותיהם וגם את דמיונם – תופעה נדירה בספרים רבים מסוג זה. הם יחבבו עליהם את סיפורי התורה ויחיו אותם. למורה ניתן כאן חומר, שהוא יכול לתיתו לתלמידיו לקריאה עצמית. המורה בכיתה א' והגננת תמצאנה כאן מעין לא אכזב, שמתוכו תוכלנה לקרוא או לספר לחניכיה בגיל הרך. הספר מכורך בכריכה קלה ומלווה עיטורים ואיורים צבעוניים מעשה ידיו של גיורא כרמי. איכותם אינה אחידה: העיטורים המלווים אגדות רבות בצד, במסגרת, נראים טובים בהרבה מן האיורים הממלאים דפים שלמים. השימוש בצבעים חזקים – כגון ירוק, סגול ואדום לוחט – והרכבם של צבעים אלה צורם מידי בדפים רבים ודוחה את המסתכל. לעיתים אין זה מוסיף, כי אם גורע ונראה לי מיותר במקומות רבים. שפת האגדה כה ציורית, עד כי אין צורך בתוספת ממין זה. נוסף לכך אנו יודעים, שדמיון הילד מספק לו תמונות משלו העשויות לתחרות ללא קושי עם כל איור מעשה ידיו של צייר מקצועי. היינו יוצאים נשכרים יותר אילו הסתפקו בעיטורים ובאיורים בעלי הרמזים בלבד. עיצוב הספר, שגם לו אחראי גיורא כרמי, נאה. בסיכום אפשר לומר, שספר זה, המיועד בעיקר לילדי הגולה, הוא תרומה חשובה גם למחנך בגיל הרך בארצנו.